

ΤΑΞΗ: Β΄ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ: ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΜΑΘΗΜΑ: ΑΡΧΑΙΑ

Ημερομηνία: Σάββατο 10 Ιανουαρίου 2026
Διάρκεια Εξέτασης: 2 ώρες

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Α. ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

A1. α. 1. – ΣΩΣΤΟ: ἀλλὰ μᾶλλον ἠτίμαζον καὶ τοὺς συγκαταλύσαντας τὸν δῆμον

2. – **ΣΩΣΤΟ:** Ἔπειτα δὲ ἐκ μὲν τοῦ σανιδίου τοὺς ἰπεύσαντας σκοπεῖν εὐθές ἐστιν·

3. – **ΛΑΘΟΣ:** Ἐκεῖνος δ' ἐστὶν ἔλεγχος μέγιστος· ἐπειδὴ γὰρ κατήλθετε, ἐψηφίσασθε τοὺς φυλάρχους ἀπενεγκεῖν τοὺς ἰπεύσαντας, ἵνα τὰς καταστάσεις ἀναπράξητε παρ' αὐτῶν

A1. β. ἐκεῖνοι: ἀναφέρεται στους Τριάκοντα

ἐκεῖνος: ἀναφέρεται στους καταλόγους των φυλάρχων

B1.

Ο Μαντίθεος τονίζει την απουσία του από την Αθήνα και την παραμονή μαζί με τον αδελφό του στον Πόντο («*Ἡμᾶς γὰρ ὁ πατὴρ πρὸ τῆς ἐν Ἑλλησπόντῳ συμφορᾶς ὡς Σάτυρον τὸν ἐν τῷ Πόντῳ διαιτησομένους ἐξέπεμψε*») παρέχοντας πολλές λεπτομέρειες που αφορούν τόσο το χρονικό σημείο της αποχώρησής του από την πόλη, όσο και της επιστροφής του («*ἤλθομεν πρὶν τοὺς ἀπὸ Φυλῆς εἰς τὸν Πειραιᾶ κατελθεῖν πρότερον πένθ' ἡμέραις*»). Κύριο μέλημα του Μαντίθεου είναι να διευκρινίσει ότι απουσίαζε από την Αθήνα κατά την περίοδο της κατάλυσης της δημοκρατίας και της εγκαθίδρυσης του τυραννικού καθεστώτος («*οὔτε τῶν τειχῶν καθαιρουμένων <ἐπεδημοῦμεν> οὔτε μεθισταμένης τῆς πολιτείας*»), αλλά και κατά το μεγαλύτερο χρονικό διάστημα της κυριαρχίας των Τριάκοντα. Ο λόγος προφανής: να τονίσει τα δημοκρατικά του φρονήματα παρουσιάζοντας τα γεγονότα ως ξένα προς αυτόν. Άλλωστε η απουσία του εκείνη την περίοδο συνεπάγεται και την αδυναμία συμμετοχής του στα γεγονότα («*οὔτε*

ἡμᾶς εἰκὸς ἦν εἰς τοιοῦτον καιρὸν ἀφιγμένους ἐπιθυμεῖν μετέχειν τῶν ἀλλοτρίων κινδύνων»). Επίσης θέλει να συνδέσει την επιστροφή του με επάνοδο δημοκρατικών («ἤλθομεν πρὶν τοὺς ἀπὸ Φυλῆς εἰς τὸν Πειραιᾶ κατελθεῖν πρότερον πένθ' ἡμέραις»). Στόχος του είναι να διατηρήσει τις αποστάσεις από τις ενέργειες των Τριάκοντα αντικρούοντας έτσι την κατηγορία ότι συνεργάστηκε μαζί τους.

B2.

Ο Ξενοφών παραθέτει απόσπασμα από τον λόγο του Θρασύβουλου, αναφερόμενος στις κακουχίες που έζησαν οι Αθηναίοι πολίτες εξαιτίας της κυριαρχίας των Τριάκοντα Τυράννων. Πιο αναλυτικά, τονίζει τους εξορισμούς που υπέστησαν οι πολίτες χωρίς αιτία (αυτοί ... πόλη) ακόμα και αν έλειπαν από την πόλη εκείνο το διάστημα (άλλοι ... πόλη). Αναφέρει ότι πολλοί εκδιώχονταν αιφνιδιαστικά ακόμα και από τα σπίτια τους σε στιγμές που οι ίδιοι ήταν ανυποψίαστοι. Ο Θρασύβουλος χρησιμοποιεί α' πληθυντικό πρόσωπο προκειμένου να τονίσει ότι όσα αναφέρει αφορούσαν όλους τους δημοκρατικούς και με αυτόν τον τρόπο προσπαθεί να ξεσηκώσει τους Αθηναίους ώστε να αντιδράσουν και να καταλύσουν το τυραννικό καθεστώς, κάτι το οποίο στο τέλος επιτυγχάνεται και επανεγκαθιδρύεται η Δημοκρατία.

Ο Μαντίθεος, από την άλλη, υποστηρίζει ότι έλειπε από την Αθήνα το διάστημα που διετέλεσαν άρχοντες οι Τριάκοντα Τύραννοι, καθώς βρισκόταν στον Πόντο μαζί με τον αδελφό του όπου τους είχε στείλει ο πατέρας τους (ό πατήρ ... ἐξέπεμψε). Επισημαίνει πως δεν βίωσε τα εγκλήματα που διέπρατταν οι Τύραννοι προς τους πολίτες και πως επέστρεψε πέντε ημέρες πριν την κατάλυση του τυραννικού καθεστώτος (ἤλθομεν ... πένθ' ἡμέραις). Ωστόσο, δεν παραλείπει να τονίσει ότι οι Τριάκοντα στέρησαν τα πολιτικά δικαιώματα ακόμα και στους συνεργάτες τους αποδεικνύοντας την καχυποψία τους.

Συμπερασματικά, και στα δύο κείμενα γίνεται αναφορά στις εγκληματικές ενέργειες των Τριάκοντα Τυράννων, θέλοντας να τονίσουν τις κακουχίες που βίωσαν οι Αθηναίοι πολίτες αναίτια. Ο Μαντίθεος, στον λόγο του, επιχειρεί να πείσει τους βουλευτές ότι δεν συμμετείχε στο συγκεκριμένο πολίτευμα, ούτε διάκειται φιλικά προς αυτό, ενώ ο Ξενοφών παρουσιάζει την προτροπή του Θρασύβουλου για την κατάλυσή του. (λέξεις 200)

B3. 1-β, 2-α, 3-β, 4-β, 5-α

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2026
Α΄ ΦΑΣΗ**E_3.ΑΡΛ2Α(α)**

- B4. α. 1.** πτυχιούχος
2. εισπράκτορας
3. δώρο
4. διαιρέτης
5. δημοτικός
6. περιουσίας

B4. β. Έλεγχος: Είναι απαραίτητος ο σωματικός έλεγχος πριν την επιβίβαση στο αεροπλάνο.

Καταστάσεις: Ως προς την οικογενειακή του κατάσταση, δηλώνει έγγαμος με δύο παιδιά.

B. ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ**Γ1.****Ενδεικτικές νεοελληνικές αποδόσεις**

Στην Κόρινθο δηλαδή, επειδή έφθασε μετά από τη μάχη προς τους εχθρούς και την εκστρατεία στην Κορώνεια ήλθε σε ρήξη με τον ταξίαρχο Λάχη και τον χτύπησε· όλοι οι πολίτες είχαν συμμετάσχει στην εκστρατεία, και μόνος αυτός από όλους τους Αθηναίους, επειδή θεωρήθηκε πολύ απείθαρχος και σκληροτράχηλος, εκδιώχθηκε από τις τάξεις του στρατού με δημόσια προκήρυξη κατόπιν διαταγής των στρατηγών.

Θα μπορούσα να πω και άλλα για αυτόν, αλλά επειδή δεν είναι νόμιμο να μιλώ ενώπιόν σας για ζητήματα έξω από την υπόθεση, εκείνο μόνο να έχετε κατά νου· αυτοί είναι που μπήκαν διά της βίας στο σπίτι μου, αυτοί είναι εκείνοι που μας κατεδίωξαν, αυτοί είναι εκείνοι που μας έπιασαν και έξω στο δρόμο μας έσυραν διά της βίας. Όλα αυτά εσείς

Στην Κόρινθο δηλαδή, όταν (ο Σίμωνας) ήρθε καθυστερημένος μετά τη μάχη προς τους εχθρούς και μετά την εκστρατεία στην Κορώνεια, πιάστηκε στα χέρια με τον ταξίαρχο Λάχη και τον χτυπούσε και, αν και συμμετείχαν στην εκστρατεία όλοι οι πολίτες, επειδή φάνηκε ότι είναι πάρα πολύ απείθαρχος και πανούργος, μόνος αυτός από όλους τους Αθηναίους εξορίστηκε με δημόσια προκήρυξη από τους στρατηγούς.

Θα μπορούσα να πω και πολλά άλλα γι' αυτόν αλλά, επειδή δεν είναι νόμιμο να μιλά κανείς μπροστά σας για άσχετα ζητήματα, να σκεφτείτε τα εξής: Αυτοί είναι εκείνοι που βίαια μπήκαν στο σπίτι μας, αυτοί που (μας) κυνήγησαν, αυτοί που με τη βία μάς άρπαζαν από το δρόμο. Αυτά αναλογιζόμενοι, να ψηφίσετε τα δίκαια και να μην επιτρέψετε να εξορισθώ άδικα από την πατρίδα, για την υπεράσπιση της

αναλογιζόμενοι να κρίνετε με την ψήφω σας κατά τρόπο δίκαιο και να μην ανεχτείτε να με δείτε άδικα να εκδιώκομαι από την πατρίδα, για την οποία εγώ εκτέθηκα σε πολλούς κινδύνους, ανέλαβα και εξετέλεσα τόσες λειτουργίας και στην οποία δεν έγινα αιτία κανενός κακού, αντίθετα αίτιος πολλών αγαθών, όπως οι πρόγονοί μου. Όστε δίκαια θα αξίωνα την ευσπλαχνία σας, καθώς και των άλλων συμπολιτών μου, προς εμένα, όχι μόνον αν πάθω κάτι από όσα θέλει ο Σίμων, αλλά και γιατί αναγκάστηκα για τέτοιου είδους ζητήματα να εμπλακώ σε παρόμοια δίκη.

**Μτφρ. Σ. Τζουμελέας. [1939].
Διασκευή από την καθαρεύουσα στη δημοτική.**

οποίας εγώ έχω διατρέξει προσωπικά πολλούς κινδύνους και είχα συμμετοχή σε πολλές λειτουργίες (έκτακτους φόρους) και δεν έχω γίνει η αιτία κανενός κακού σ' αυτή (την πόλη), ούτε και κανείς από τους προγόνους μου, αλλά αντίθετα γίναμε αίτιοι για πολλές ευεργεσίες. Επομένως, δίκαια θα με λυπηθείτε εσείς και οι άλλοι, όχι μόνο αν τυχόν πάθω κάτι απ' όσα θέλει ο Σίμωνας, αλλά και επειδή αναγκάστηκα από τέτοια περιστατικά να οδηγηθώ σε τέτοιους (δικαστικούς) αγώνες.

Μτφρ. Γ.Α. Ράπτης. 2004.

Γ2.

Ο απολογούμενος ζητάει από τους δικαστές να δείξουν επιείκεια, να ψηφίσουν τα δίκαια και να μην επιτρέψουν να εξορισθεί άδικα από την πατρίδα. Συγκεκριμένα υποστηρίζει ότι οι δικαστές οφείλουν να πράξουν κατ' αυτό τον τρόπο γιατί ο ίδιος για την υπεράσπιση της πατρίδας έχει διατρέξει προσωπικά πολλούς κινδύνους (ὕπὲρ ἧς ἐγὼ πολλοὺς κινδύνους κεκινδύνευκα) (2 μονάδες). Τονίζει επίσης ότι είχε συμμετοχή σε πολλές λειτουργίες δηλαδή έκτακτους φόρους (καὶ πολλὰς λειτουργίας λελητούργηκα) (2 μονάδες) και ότι δεν έχει γίνει η αιτία κανενός κακού στην πόλη, (καὶ κακοῦ μὲν αὐτῆ οὐδενὸς αἴτιος γεγένημαι,) (2 μονάδες) όπως ούτε και κανείς από τους προγόνους του (οὐδὲ τῶν ἐμῶν προγόνων οὐδεὶς). Αντίθετα, επισημαίνει ότι έγιναν αίτιοι για πολλές ευεργεσίες. (ἀγαθῶν δὲ πολλῶν) (2 μονάδες)

Γ3. α. ἡ ἄκοσμος, πονηροτέρα

Γ3. β. ὼν: αναφορική αντωνυμία → οἷς

ὁμεῖς: προσωπική αντωνυμία, β' πρόσωπο πληθυντικού αριθμού → ὁμῖν

με: προσωπική αντωνυμία, α' πρόσωπο ενικού αριθμού → ἡμῖν

Γ3. γ. 1γ, 2α, 3β, 4α, 5α

Γ4. α. Λάχητι: ονοματικός ομοιόπτωτος προσδιορισμός, επεξήγηση στο τῷ ταξιάρχω

ὑπὸ τῶν στρατηγῶν: εἶναι εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός του ποιητικού αιτίου στο ρήμα ἐξεκηρύχθη.

λέγειν: Ὑποκείμενο στην απρόσωπη έκφραση νόμιμόν ἐστιν, τελικό απαρέμφοτο ἐκ τῆς πατρίδος: εἶναι εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός που δηλώνει τόπο (την ἀπὸ τόπου κίνηση) στη μετοχή ἐκπεσόντα.

κινδύνους: ἀντίκειμενο σύστοιχο στο κενιδύνευκα

τῶν προγόνων: ονοματικός ετερόπτωτος προσδιορισμός, γενική διαιρετική στο οὐδεῖς

Γ4. β. ὥστε δικαίως ἂν ὑφ' ὑμῶν καὶ ὑπὸ τῶν ἄλλων ἐλεηθείην: Κύρια πρόταση

(οὐ μόνον) εἴ τι πάθοιμι: Δευτερεύουσα επιρρηματική αιτιολογική πρόταση (υποθετικής αιτιολογίας)

ὣν Σίμων βούλεται: Δευτερεύουσα ονοματική αναφορική πρόταση

(ἀλλὰ καὶ) ὅτι ἠναγκάσθην ἐκ τοιούτων πραγμάτων εἰς τοιούτους ἀγῶνας καταστήναι: Δευτερεύουσα επιρρηματική αιτιολογική πρόταση (αντικειμενικής αιτιολογίας).